

**Seminář
spolku Arnika – Centrum pro podporu občanů
a Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity
9. října 2015**

AVENUES IN EUROPE

YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Aleje co to je?

Evropská úmluva o krajině:
význačný a charakteristický rys evropské krajiny

Zákon č. 13/1997 Sb.,
o pozemních komunikacích, §15:
pevná překážka

Zákon č. 20/1987 Sb.
o státní památkové péči, §2i:
kulturní památka

Zákon č. 252/1997 Sb., o
zemědělství (NV č. 307/2014 Sb.):
plocha v ekologickém zájmu

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody
a krajiny, §7 - 9:
dřeviny rostoucí mimo les

Zákon č. 254/2001 Sb., o
vodách, §59 odst. 1 písm. j:
náletové dřeviny?

Občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb. §
1017 odst. 1:
**stromy v těsné blízkosti společné
hranice pozemků**

Chráníme naše životní prostředí.

Aleje co to je?

NV č. 307/2014 Sb.,
o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, §5:

**plocha v ekologickém zájmu,
útvár liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace**

Vyhláška č. 189/2013 Sb.,
o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, § 1, písm. c:

**souvislá řada nejméně deseti stromů
s pravidelnými rozestupy**

Chráníme naše životní prostředí.

Co jsme zdědili v minulosti a jak o to přicházíme

- barokní aleje – prvky komponované krajiny
- tereziánské aleje podél císařských silnic
- stromořadí jako hranice, cesty mezi pozemky
- stromořadí v městských ulicích a návsích
- zanedbání péče o historickou krajinu
- zcelování pozemků a rozorávání mezí i polních komunikací
- začátek elektrifikace po I. světové válce
- klimatické podmínky (mrazivé zimy ve 30. a 40. letech)
- organizační změny ve správě silnic
- tlak na zajištění mobility a bezpečnosti provozu
- tlak na zajištění parkovacích míst

Chráníme naše životní prostředí.

- Aktuální znění občanského zákoníku a jeho výklad
- Snahy o vyčlenění z výčtu subjektů povinných žádat o povolení ke kácení
- Neexistující mechanismus financování (§ 9 odst. 3 ZOPK)
- Upřednostňování resortních zájmů a krátkodobých populistických řešení při strategickém plánování
- Podstatnou část zemědělské půdy vlastní ti, kteří s ní nepracují
- Podceňování pravidelné a odborné údržby zeleně
- Při stavebních pracích není prioritou ochrana stávající zeleně

Hrozby

- ✓ Projekty správ silnic na obnovu a výsadbu silniční zeleně
- ✓ Aktivity místních komunit a zájmových uskupení
- ✓ Spolupráce silničářů a samospráv s neziskovým sektorem
- ✓ Obnovování místních tradic a vznik tradic nových
- ✓ Aleje lemující komunikace vedoucí do města či vesnice = symboly ztotožnění s místem, ikona obce i pýcha místní komunity
- ✓ Ochrana nejstarších a nejcennějších alejí jako biotopů vzácných druhů živočichů
- ✓ Vznikající síť cyklostezek = naděje?
- ✓ Aleje jako turistická atrakce

Chráníme naše životní prostředí.

Chráníme naše životní prostředí.

Databáze alejí Moravy a Slezska a její využití v praxi

Chráníme naše životní prostředí.

Chráníme naše životní prostředí.

Aleje v krajině

- historie
- biotop
- estetická hodnota
- nové tradice
- potenciál pro rozvoj

Chráníme naše životní prostředí.

Aleje v krajině

Evropská strategie pro biodiverzitu 2011 - 2020

Cíl 2 : zachovat a obnovit ekosystémy a jejich služby

Cíl 3: Zvýšit podíl zemědělství na udržení a posílení biodiverzity

Mezinárodní konference Aleje 2015 – Finanční zdroje pro aleje

Místo konání: Lednice, Zámecká jízdárna

Termín: 27. – 28. 11. 2015

Marcela Klemensová
vedoucí kampaně Zachraňme stromy

marcela.klemensova@arnika.org
777 104 230

arnika.org/stromy
aleje.org

Chráníme naše životní prostředí.